

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.56.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 7666 Pani Posłanki Magdaleny Łośko w sprawie pobierania emerytury z systemu zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych oraz powszechnego systemu emerytalnego, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Na wstępie zaznaczyć trzeba, że podniesione w interpelacji kwestie dotyczą zmiany przepisów emerytalnych w zakresie zbiegu prawa do emerytury wypłacanej z systemu zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych oraz z powszechnego ubezpieczenia społecznego.

Wśród funkcjonariuszy służb mundurowych i żołnierzy zawodowych, którzy korzystają z zaopatrzenia emerytalno-rentowego wyodrębnić można, według kryterium daty przyjęcia do służby, dwie grupy: funkcjonariuszy, którzy służbę rozpoczęli od 1 stycznia 1999 r. i później oraz tych, którzy do służby wstąpili przed 1 stycznia 1999 r. Różnica między tymi grupami polega na, po pierwsze, sposobie uwzględniania okresów składkowych i nieskładkowych, w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po drugie zaś na ustanowieniu określonych reguł zbiegu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych (mowa zwłaszcza o emeryturze).

W przypadku pierwszej grupy mamy do czynienia z zasadą pełnej odrębności systemów emerytalnych - oznacza to możliwość nabycia i pobierania emerytury zarówno w systemie mundurowym, jak i powszechnym. Wynika to z faktu, że w przypadku tej grupy funkcjonariuszy do okresów, z których budowana jest podstawa wymiaru emerytury mundurowej nie uwzględnia się okresów tak zwanej pracy cywilnej.

Inaczej sytuacja przedstawia się w przypadku funkcjonariuszy (żołnierzy zawodowych), którzy rozpoczęli służbę przed 1 stycznia 1999 r., czyli przed reformą polskiego systemu emerytalnego. Osoby te mogą pobierać, co do zasady, jedną emeryturę, przy czym okresy pracy cywilnej podlegają uwzględnieniu przy ustalaniu wysokości emerytury mundurowej, jednak tylko w określonym zakresie, do maksymalnej podstawy wymiaru i według zróżnicowanych wskaźników. Ze względu na to, że po nabyciu prawa do emerytury mundurowej przedstawiciele tej grupy nieraz podejmują aktywność zawodową - która wiąże się z podleganiem ubezpieczeniom społecznym i są za nich odprowadzane składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych - czują się pokrzywdzeni w takim znaczeniu, że część z nich, choć nabywa prawo do emerytury powszechnej, to nie jest im ona wypłacana. Prawo to jest bowiem, tak jak wysokość emerytury, ustalane, a jednocześnie, ze względu na obowiązujące reguły zbiegu, zgodnie z art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, emerytura powszechna zostaje zawieszona, jako niższa od emerytury mundurowej. W efekcie powstaje wrażenie, że odprowadzanie składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych nie służy zwiększeniu w przyszłości wysokości pobieranych świadczeń, ponieważ okresy pracy cywilnej nie są uwzględniane przy ustalaniu

wymiaru emerytury, skoro wysokość emerytury mundurowej nie zwiększa się po osiągnięciu jej maksymalnego pułapu, a jednocześnie, mimo nabycia prawa do emerytury powszechnej, byli żołnierze zawodowi (funkcjonariusze), którzy służbę rozpoczęli przed reformą systemu emerytalnego, takiej emerytury nie mogą pobierać ze względu na obowiązujące reguły zbiegu.

Zagadnienie to jest zagadnieniem złożonym zarówno od strony prawnej, jak i ekonomicznej, gdyż wszystkie rozstrzygnięcia zapadające na szczeblu rządowym w odniesieniu do systemu emerytalnego (bez względu na to, czy to jest to system powszechny, czy są to systemy szczególne, w których obecni są funkcjonariusze i żołnierze zawodowi), wiążą się z decyzjami ekonomicznymi, mającymi istotny wpływ na wydatki po stronie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w odniesieniu do systemu powszechnego, a także budżetu państwa (zwłaszcza w stosunku do systemów mundurowych).

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zastrzega, że możliwe są różne techniki legislacyjne osiągnięcia tego celu. Z jednej strony możliwa jest modyfikacja reguł zbiegu prawa do emerytury powszechnej i emerytury mundurowej, z drugiej zaś wprowadzenie zmian w ustawach zaopatrzeniowych, które umożliwiłyby uwzględnianie okresów pracy cywilnej w wysokości emerytury mundurowej w większym stopniu.

Zarysowane kierunki działań dotyczą zagadnień szczegółowych, zakorzenionych w przestrzeni wyznaczonej przez normy obowiązujące konstytucji, w tym zasadę równości, zasadę sprawiedliwości społecznej oraz konstytucyjne prawo do zabezpieczenia społecznego. W związku z tym wymagają pogłębionej analizy prawnej i finansowej.

W ocenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, kierunki rozwiązania problemu, którego dotyczy interpelacja, winny stać się przedmiotem współdziałania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministra Obrony Narodowej oraz - ze względu na możliwe koszty dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa - Ministra Finansów. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej deklaruje pełną gotowość do zaangażowania w takie prace.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

dr hab. Sebastian Gajewski prof. uczelni

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/